

Mi ges i dost i frecwast

Geirfa

anrheg(ion) – *present(s)*

sbia! – *look!*

eleni – *this year*

y llynedd – *last year*

cyfrifiadur(on) – *computer(s)*

llythyr(au) – *letter(s)*

syrpréis(ys) – *surprise(s)*

caredig – *kind*

lwcus – *lucky*

Syniad da!

Mynd i weld Siôn Corn

Visiting Santa's Grotto is a magical experience for young children, and is a must-do activity for many families in the hectic run-up to Christmas. Ond mae Siôn Corn yn medru siarad Cymraeg hefyd! Why not visit a Welsh-speaking Santa at a Ffair Nadolig held by your child's school or Cylch? Also, keep an eye out for Christmas activities organised by your local Menter Iaith or Siop Gymraeg to help you celebrate Nadolig yn Gymraeg. Nadolig Llawn!

Cân: Dymunwn Nadolig Llawen

Dymunwn Nadolig Llawen X3
A Blwyddyn Newydd Dda

We wish you a Merry Christmas X3
And a Happy New Year

 <https://www.youtube.com/watch?v=jZ-QzS7QnU>

This version of the popular Christmas song can be found on **Hwyl yr Wyl** by Mynediad am Ddim, which is available to buy on www.sain.wales or from i-tunes or Amazon.

Llythyr Siôn Corn

Darllenwch lythyr Aled i Siôn Corn ac atebwch y cwestiynau.

Read Aled's letter to Siôn Corn and answer the questions below.

Annwyl Siôn Corn,

Sut dach chi? Aled dw i. Dw i'n chwech oed a dw i'n byw yn Llandudno. Dw i'n hoffi darllen, Lego, pêl-droed a chwarae gemau ar y cyfrifiadur. Dw i ddim yn hoffi rygbi!

Diolch am anrhegion y llynedd. Dach chi'n garedig iawn! Eleni, ga i set Lego Toy Story os gwelwch chi'n dda? Hefyd, ga i ddillad pêl-droed Cymru, llyfrau, ceir bach a syrprêis?

Dw i'n mynd i wneud bisgedi i chi, a bwyd arbennig i'r ceirw.

*Cariad mawr,
Aled*

Cywir / Anghywir? ✓ X

Aled is seven years old.

Aled lives in Llandudno.

He likes drawing.

He likes rugby.

Be ydy ...

You're very kind!

Football

Welsh football kit

small cars

Geirfa: Y Nadolig

Nadolig Llawen
Merry Christmas

Blwyddyn Newydd Dda
Happy New Year

Siôn Corn
Father Christmas

carw (ceirw)
deer, reindeer

rhestr(i) *list(s)*

sach(au) *sack(s)*

simnai (simneau)
chimney(s)

cinio Nadolig
Christmas dinner

twrci *turkey*

pwdin Nadolig
Christmas pudding

calendr(au) adfent
advent calendar(s)

cyngerdd Nadolig
Christmas concert

ffair Nadolig
Christmas fayre

Mair, Joseff, y Baban Iesu
Mary, Joseph, Baby Jesus

Y Bugeiliaid
The Shepherds

Y Tri Gŵr Doeth
The Three Wise Men

coeden Nadolig
Christmas tree

addurn(iadau)
decoration(s)

angel (angylion) *angel(s)*

seren (sêr) *star(s)*

cerdyn (cardiau) Nadolig
Christmas card(s)

anrheg(ion) Nadolig
Christmas presents

Sgwrs

Nain / Taid: Helo Alys fach, Nadolig Llawen!

Alys: Nadolig Llawen!

Nain / Taid: Wel, be gest ti?

Alys: Mi ges i feic mawr coch, dillad pêl-droed, llyfrau, doli a siocled.

Nain / Taid: Wel wel, rwy'ti'n lwcus!

Alys: Ydw, dw i'n lwcus iawn.

Nain / Taid: Pryd wnest ti godi?

Alys: Ym... eitha cynnar. Pedwar dw i'n meddwl.

Nain / Taid: Pedwar! Wel, wel.

Lle mae Mam a Dad rŵan?

Alys: Maen nhw'n gwneud coffi. Maen nhw wedi blino.

Mae gen i gar

Geirfa

llyschwaer – *stepsister*

bwcio – *to book*

yn ymyl – *beside, by*

bob yn ail – *every other*

dramor – *abroad*

o leiaf – *at least*

yn y cefn – *in the back*

de – *south*

efail (efeilliaid) – *twin(s)*

gogledd – *north*

llysfrawd – *stepbrother*

drwg – *naughty*

pell – *far*

Syniad da!

Mynd am dro

Mynd am dro with your child is a great activity. As well as enjoying some fresh air and exercise, it's a good opportunity to talk and introduce new vocabulary to your child. Remember to point things out and draw attention to your surroundings – and now you can do some of that yn Gymraeg!

'Edrycha!', 'Drycha!' or 'Sbia!' are used yn Gymraeg to mean 'Look!'.

Cân: Heno Heno

This traditional lullaby, with its simple melody and lyrics, will soothe a little one to sleep in no time! Why not include some Cymraeg in your family's bedtime routine?

hen blant bach – *dear little children*
dime – *halfpenny*

Watch the Caru Canu version here:

<https://www.youtube.com/watch?v=3pIIRziNq7o>

Heno, heno, hen blant bach
Heno, heno, hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach

Gwely, gwely, hen blant bach
Gwely, gwely, hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach

Cysgu, cysgu, hen blant bach
Cysgu, cysgu, hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach

Fory, fory, hen blant bach
Fory, fory, hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach
Dime, dime, dime hen blant bach

Trafod oedran *Discussing age*

Mae Twm yn un oed.

Mae Twm yn ddwy oed.

Mae Twm yn dair oed.

Mae Twm yn bedair oed

Twm is one year old

Twm is two years old

Twm is three years old

Twm is four years old

In Uned 7, we practised using feminine numerals with money (dwy bunt, tair punt, pedair punt). You'll also notice their use with hours in Sgwrs 2 (pedair awr). Yn Gymraeg, we also use the feminine numerals with years and people's ages, as years are feminine. So, it doesn't matter whether you have a boy or a girl: we use feminine numerals when talking about their ages in years.

- Faint ydy oedran Gwenan a Guto rŵan?
- Mae hi'n ddwy oed ac mae o'n bedair oed.

However, if you have a baby or toddler, you'll need to use the usual numerals too as months are masculine:

Mae Olwen yn dri mis oed heddiw Mae Sam yn un oed a dau fis.

*Remember the soft mutation after yn or 'n ('Mae hi'n wyntog') as well as after dau or dwy.

Sgwrs 1

Yn yr ysgol

Ifan: Sgen ti frawd neu chwaer?

Gwawr: Oes. Mae gen i ddau frawd bach, Owain a Garan.
Maen nhw'n efeilliaid tair oed. A ti?

Ifan: Mae gen i lysfrawd, lanto. Mae lanto yn un deg pump oed. Mae o'n byw efo ni bob yn ail wythnos.
Dw i'n hoffi chwarae pêl-droed efo fo.
Mae o'n prynu siocled i fi. Mae o'n cŵl.

Gwawr: Rwyt ti'n lwcus!

Ifan: Ydw, dw i'n lwcus.

Gwawr: Mae Owain a Garan yn swnllyd ac maen nhw'n ddrwg.
Dw i isio brawd mawr!

Sgwrs 2

A: Prynawn da, ga i helpu?

B: Prynawn da, dw i isio bwcio gwyliau i'r teulu.

A: Wrth gwrs. Faint o bobol?

B: Pump. Mae gynnon ni dri o blant bach: maen nhw'n ddwy, tair a chwech oed.

A: Dach chi isio mynd dramor?

B: Nac oes. Dan ni isio mynd i dde Cymru a dan ni isio gwyliau ar y traeth. Dan ni'n hoffi nofio yn y môr.

A: Dach chi isio aros mewn gwesty neu mewn tŷ?

B: Tŷ, plŷs. Mae gynnon ni ddau gi. Maen nhw'n dŵad efo ni ar y gwyliau.

A: Dim problem. Faint o ystafelloedd gwely dach chi isio?

B: Tair, plŷs.

A: Iawn. Esgusodwch fi... dw i'n edrych ar y system... Wel, mae gynnon ni un tŷ yn Sir Benfro ac un yn ymyl Abertawe.

B: Hmm. Mae Abertawe yn bell. Mae'r plant bob amser yn sâl yn y car, ac mae'r cŵn yn mynd yn flin iawn yn y car. Sir Benfro felly!

A: Ga i ofyn... lle dach chi'n byw?

B: Ynys Môn.

A: Mae Sir Benfro yn bell hefyd – pedair awr yn y car, o leiaf. Dach chi'n mynd i yrru o Ynys Môn i Sir Benfro efo'r plant a dau gi blin? Dach chi'n siŵr?

B: Hmm ...

A: Dach chi isio gweld tŷ yn y gogledd hefyd? Beth am Landudno?

B: Syniad da!

